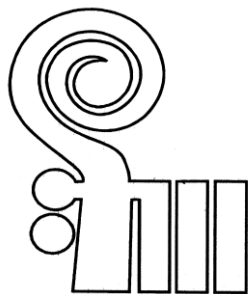

сезон 2021-2022г.

ГАБРОВСКИ КАМЕРЕН ОРКЕСТЪР

ПРЕМИЕРИ

Диригент

ИВАН СТОЯНОВ

Солисти: **АНГЕЛИНА МАНЧЕВА** – сопран

ЗАЛА ВЪЗРАЖДАНЕ

20 април

сряда

начало

19 часа

времетраенето на концерта е около 60 минути

Благодарим Ви, че не забравихте да изключите телефона си!

ПИЕТРО АНТОНИО ЛОКАТЕЛИ (1695 - 1764)

Концерто гросо оп. 7, № 6 в ми бемол мажор

„Плачът на Ариадна“

Andante. Allegro

Andante. Allegro

Largo

Largo andante

Grave

Allegro

Largo

(първо изпълнение в България)

АНТОНИО ВИВАЛДИ (1678 - 1741)

Мотет - In Furore / В яростта/ за сопран и струнен оркестър

/На латински език/ (първо изпълнение в България)

Allegro.

В яростта на праведния гневът Ви прави Бог могъщ. Когато можете да ме направите виновен, вината ми ще носи един милостив Човек.

Речитатив Най-милостивият Отец на състраданието, Персей пощади скърбящия грешник. О, сладки Иисусе, най-сладкият ***Largo*** *тогава плачът ми ще стане радостен, докато сърцето ми тъгува за теб. Накарай ме да плача, скъпи Иисусе!*

Allegro *Хвалете Бога!*

ДИМИТЪР НИКОЛОВ (1945)

„Валс в края на века“

ЯН ВАНХАЛ (1739 - 1813)

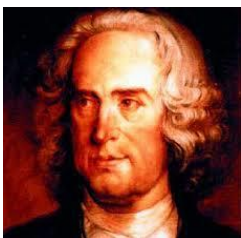
Симфония № 22 в ре минор (1767 - 1768)

Allegro

Andante piano

Presto

(първо изпълнение в България)

Един от най-големите барокови цигулкови виртуози **ПИЕТРО АНТОНИО ЛОКАТЕЛИ** е роден на 3 септември 1695г. в северния италиански град Бергамо. Сведенията за детството му са оскъдни. От малък свири на цигулка в църквата „Света Мария“ в родния си град. На 16 години, през 1711г. пристига в Рим, за да учи композиция при Джузепе Валентини, Антонио Монтанари, а вероятно и при Корели. Покровителстван и препоръчван от видни римски благородници, през 1725г. е назначен като придворен виртуоз в Мантуа. Получава специален свободен статут да пътува и да приема и други ангажименти във Венеция, Мюнхен, Дрезден, Потстдам, Берлин, Франкфурт и Касел. През този период той написва повечето си концерти за цигулка и Капричии за соло цигулка.

През 1729 г. Локатели се премества в Амстердам, по това време най-големият европейски център за издаване на музика (в Амстердам са издадени по-голямата част от произведенията на Корели и Вивалди). В холандската столица той остава до края на живота си. Преставя да композира, да свири на официални концерти и ограничава дейността си само в любителските среди, като дава уроци на много богати ученици. През 1741г. негов английски ученик пише, че „*Локатели не преподава на професионални музиканти, за да предпази своето изкуство от подражатели*“. В Амстердам Локатели издава своите 12 концерти гроси, написани по модела на Корели. Освен с издателска дейност, от 1741г. той се занимава и с търговия на италиански струни за цигулка в Амстердам. Локатели умира на 30 март 1764г. в къщата си в Амстердам на 69 години.

Според данъчните регистри, по това време Локатели е най-богатият музикант в Амстердам. Имал е широки интереси извън музиката. Когато през август 1765г. продават на търг библиотеката му, се оказва че в нея има над хиляда книги из областите литература, орнитология, богословие, история, политика, география, математика и

теория на музиката от 16 век. Бил е добре запознат с цялата европейска художествена литература след Данте.

Локатели е голям новатор по отношение техниката на свирене на цигулка. Около 90% от нововъведенията в свиренето на Николо Паганини всъщност са заимствани от Локатели. Дори и прочутите 24 капричии за соло цигулка на Паганини са написани по модела на капричиите на Локатели. Произведенията на Локатели се разделят на три категории: виртуозни концерти за цигулка и оркестър за собствени концертни изяви, камерна музика за големи ансамбли и малки пиеси за любителски камерни формации. Огромният принос на Локатели в областта на цигулковото изкуство е оценен през XX век, като изследователите го определят като „Паганини на 18 век“.

Няма сведения за датата, годината и поводът за създаване на **КОНЦЕРТО ГРОСО ОП. 7, № 6 в ми бемол мажор, „Плачът на Ариадна“**.-Митът за Ариадна, която се влюбва в Тезей и му дава кълбо с въпнена нишка, за да влезе в лабиринта и да убие Минотавъра има различни варианти според гръцките и римските антични източници. В „Метаморфозите“ на Овидий е описан мига, когато спящата на остров Наксос Ариадна се събужда и вижда , че корабът на любимия и Тезей е на хоризонта и тя е изоставена. По време на Ренесанса този мит трайно навлиза в изобразителното изкуство - най-вече в прочутата картина „Баххус и Ариадна“ на Тициан /1522-1523г/, а по-късно и изгубената опера на Клаудо Монтеверди „Ариадна“ по текст на поета Отавио Ринучини /изпълнена през 1608г. в Мантуа/. От тази опера е оцелял само един фрагмент пресъздаващ „Плачът на Ариадна“. През 20 век към сюжетната линия на мита за Ариадна проявяват интерес Рихард Щраус, който пише операта си „Ариадна от Наксос“, и френският композитор Абер Русел, създал балет по този сюжет. Както беше споменато, Локатели е притежавал енциклопедична култура и е имал интерес във всички области на науките и изкуствата. Вероятно поводът за създаването на това концерто гросо с програмно заглавие е впечатление от картина или античен текст. Така композиторът пресъздава с музика момента, в който Ариадна, изоставена от Тезей на остров Нексос, оплаква съдбата си, изгубената любов и мечтае за смъртта.

ДИМИТЪР НИКОЛОВ е роден на 3 септември 1945г. в семейство на интелектуалци. Завършил е Държавното музикално училище и Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София в класа по композиция на проф. Марин Големинов. След дипломирането си в продължение на 37 години работи като музикален редактор в Българското национално радио. Съчететавя творческата с обществена дейност, като в продължение на 12 години е член на управителния съвет на Съюза на българските композитори.

Творби на Димитър Николов са изпълнявали на стотици концерти от Симфоничния и смесения хор на Българското национално радио, Академичния симфоничен оркестър, „Симфониета“ – София, симфоничните оркестри в Бургас, Пазарджик и Враца, Камерния ансамбъл „Софийски солисти“, Симфоничния оркестър на Националната академия в Киев и други. Музиката му е звучала в почти всички европейски страни. Освен многобройни симфонични, вокално – оркестрови и камерни произведения, Димитър Николов има творчество в електронните и електро-акустичните жанрови, където работи в сътрудничество със своя син – композитора Андрей Николов.

Димитър Николов е удостоен с престижни награди, между които „Сирак Скитник на Българското национално радио, Златното петолиние“ на Съюза на Българските композитори, и от папа Йоан Павел II за цикъл от четири симфонии по повод 2000 години от раждането на Христос.

Освен музика, още от ученическите си години Димитър Николов пише поезия и белетристика. Като творец е силно самокритичен и многократно преработва и редактира творбите си. **ВАЛС В КРАЯ НА БЕКА** е пиеса написана през 1999г. За образността в музиката си авторът конкретизира: „Двама влюбени танцуват в зората на века...Какво е станало с тях? Какви превъплъщения е претърпял този валс за сто години – през войните, заблудите, жестокостта и надеждата? Имали място за валс в края на века? Изпълнителите „тръгват“ към 21 век...”

Чешкият композитор **ЯН ВАНХАЛ** принадлежи към Виенските класици. Въпреки, че стои в сянката на Йозеф Хайдн, В.А Моцарт и Л. В. Бетховен той е изключително уважаван и от тримата си именити колеги. Роден е на 12 май 1739г. в градчето Неханице, област Бохемия. Получава музикалното си образование от родителите си и от местни музиканти, като изучава цигулка и орган. В продължение на 20 години се научава да свири на всички струнни и духови инструменти, както и да пее професионално.

Започва отрано да работи като селски органист, хормайстор и преподавател по немски език. На 21 години е забелязан като изпълнител и като композитор от немската графиня Щафготш, която го взема в антуража си при пребиваването си във Виена. В австрийската столица Ванхал бързо се утвърждава като учител по пеене, цигулка и пиано сред висшето общество. Същевременно учи композиция при своя връстник Карл Дитерсдорф. Успехът на симфониите на Ванхал е причината дрезденският барон Риш да финансира негово пътуване до Италия през 1769г. Аристократът се надявал, след като изучи италианския стил, Ванхал да поеме придворния му оркестър.

Сведенията за пребиваването на Ванхал в Италия са оскъдни, но се знае, че там той се среща с Глук. След пътуването си до Италия, Ванхал не отива в Дрезден, а се завръща във Виена, където според писмени източници изпада в тежка депресия. През този период той поема на непълно работно време поста ръководител на придворния оркестър на унгарския граф Ердоди в град Вараждин - сега в пределите на Хърватия, на 150 км. северно от Загреб.

През 1780г. Ванхал се завръща отново във Виена, като престава да пише симфонии и се насочва към клавирната, камерната и църковната музика, която вероятно му е осигурявала по-добри доходи. Известността му сред проспериращата средна класа в Австро-унгарската империя му позволява в продължение на 30 години до края на живота си да води скромен, но свободен живот без да зависи от благоволението на аристократичен покровител. Така той заедно с В.А. Моцарт и Л. В. Бетховен е един от първите независими творци по това време. През този период над 270 творби на Ванхал са издадени от виенските печатници.

През 1782г., като все още активен участник във виенския музикален живот той се запознава с Моцарт, който се възхищава от симфониите на Ванхал. Двата често свирят заедно в камерни състави и са част от прочутия през 1784г. звезден виенски струнен квартет който включва К. Дитерсдорф. – първа цигулка, Й.Хайдн – втора цигулка, В.А. Моцарт – виола и Я. Ванхал – виолончело.

След 1787г. Ванхал престава да свири публично, като се издържа единствено от издаваните му произведения и педагогическа дейност. Симфониите му стават популярни не само в Европа, но и в САЩ. През целия си живот живее самотно без да създаде семейство и деца. Като изключим пътуването му до Италия, той не напуска никога пределите на Австро-унгарската империя. Умира на 20 август 1813г. в луксозното си виенско жилище в близост до катедралата „Свети Стефан“ на 74г. За разлика от някои негови колеги Ванхал си отива от този свят радващ се на признанието на виенската публика.

Ванхал подобно на Йозеф Хайдн и В.А. Моцарт е плодовит композитор. Автор е на 100 квартета, 73 симфонии, 95 църковни творби и много инструментална музика за всякакви камерни състави. Много от симфониите му са драматични, издържани изцяло в елегичен тон и са повлияни от движението „Буря и натиск“. Карл Филип Емануел Бах и Ян Ванхал са композиторите, които формират стила на ранния Бетховен.

СИМФОНИЯ № 22 в ре минор е създадена през периода 1767 – 1768г. г. във Виена. През 1772 – 1773г. за пръв път е издадена в Париж. Музиката е силно повлияна от течението „Буря и устреми“ в немската литература и музика, което се развива по времето на Просвещението в периода 1767 -1785г. Наричано „епоха на гения“, това художествено направление отразява вярата на индивида, че с помощта на собствената воля, всеки може да промени и да властва над света. Основните теми на „Буря и устреми“ са:

- Борбата за политическа, социална, морална и метафизичната свобода;
- Конфликтът между природата и културата;
- Сблъсъкът на индивида със социалната действителност;
- Конфликтът между моралния кодекс и страстта;
- Самоосъществяването на гения;

- Емоцията, душата, порива и инстинкта, индивидуалността, самобитността и спонтанността отвъд ума и разума;
- Субективизмът;
- Обожествяване на природата – първоизточник на живота и творчеството;
- Цивилизованият и нецивилизован човек (влияние на Русо);.
-

АНГЕЛИНА МАНЧЕВА е родена във Варна, където завършва музикалното училище "Добри Христов" с цигулка. През 2004 г. се дипломира в Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" – София, с две дисциплини класическо пеене и цигулка. Между 2008 и 2009 г. е солист в Националния музикален театър "Стефан Макадонски" – София, а по-късно има и концертни изяви със Софийска филхармония, Симфониета „София“ и други извънстолични оркестри. Била е солист в Русенската и Варненската опера. Гастролирала е в Италия, Австрия, Китай, Виетнам.. Понастоящем е солист в Софийската опера. Репертоарът на Анджелина Манчева включва опери от Моцарт, Верди, Пучини, Бизе, оперети от Офенбах, Калман, Лехар, Й. Щраус и др.. Успоредно с певческата кариера Анджелина Манчева е работила като помощник концертмайстор в Софийската и като концертмайстор в Пловдивската опери.

Вие можете да получавате информация за нашите концерти в сайта на Габровски камерен оркестър на адрес www.gko.gabrovo.bg както и във **Facebook**

Бележките подготви Иван Стоянов